

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА
The Pharmaceutical Chamber of Serbia

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ФАРМАЦЕУТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
за 2024. годину

Фармацеутска комора Србије (у даљем тексту: Комора), основана је Законом о коморама здравствених радника (Сл. гласник РС“, бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС) као независна професионална организација са циљем унапређивања услова за обављање професије дипломираних фармацеута, заштите њихових професионалних интереса, организованог учешћа на унапређивању и спровођењу здравствене заштите и заштите интереса грађана у остваривању права на здравствену заштиту.

Комора обавља послове у централи Коморе, у Београду, и преко својих организационих јединица у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу.

Фармацеутска комора Србије , Мутапова 25, Београд; са Огранком Београд у сопственом простору површине 231,00 м².
Огранак Крагујевац у Крагујевцу, Црвеног крста 7, локал 23, у сопственом простору површине 32,00м².
Огранак Војводина у Новом Саду, Хајдук Вељкова 11, локал А 204/2, у сопственом простору површине 47,00м².
Огранак Ниш са КиМ у Нишу, Зеленгорска 4, локал 2, у сопственом простору површине 36,97м².

У току 2024. године Комора је имала једанесторо запослених од којих је осморо запослено на неодређено време, а директор Коморе и двоје запослених је радило на одређено време. Поред тога, у 2024. години једно лице је било ангажовано на раду ван радног односа уговором о допунском раду.

Табела 1. Квалификациона структура запослених

ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА	РАДНО МЕСТО	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ И БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА		ЗВАЊЕ
Фармацеутска комора Србије	Директор	VII/2	1	Дипл. фарм.
	Генерални секретар	VII/2	1	Дипл. фарм. спеп.
	Стручни сарадник за опште и правне послове и јавне набавке	VII	1	Дипл. правник
	Пословни секретар Коморе	IV	1	Техничар за управне послове
	Референт административних послова	VI	1	Правник
Огранак Београд	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. фармацеут
Огранак Крагујевац	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. правник
Огранак Ниш са КиМ	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. еци

	Координатор за развој апотекарске праксе	VII/2	1	Дипл. фарм. спец.
Огранак Војводина	Секретар Огранка	VII	1	Дипл. фармацеут/Дипл. правник
Огранак Београд	Помоћник секретара на Огранку Београд	VI/2	1	Дипл. правник

ЧЛАНСТВО - Подаци на дан 31.12.2024.					
Врста чланства	Београд	Крагујевац	Ниш са КиМ	Војводина	Укупно
Добровољни	421	205	173	232	1031
Обавезни	2431	1925	1374	1554	7284
Приправник	72	25	20	32	149
Укупно:	2924	2155	1567	1818	8464

ЧЛАНСТВО – Поређење 2024:2023			
Врста чланства	2023	2024	%
Добровољни	870	1031	118.51
Обавезни	7207	7284	101.07
Приправник	158	149	94.30
Укупно:	8235	8464	102.78

АКТИВНОСТИ КОМОРЕ

РАД ОРГАНА КОМОРЕ У 2024. ГОДИНИ

У 2024. години одржане су: 2 седнице Скупштине, 4 седнице Управног одбора, 3 седнице Надзорног одбора и 5 седница Етичког одбора. Сви чланови Скупштине, Управног, Надзорног и Етичког одбора су уредно и на време информисани о свим активностима везаним за рад у одговарајућим органима и телима и узимали активно учешће у истим.

На огранцима Коморе у 2024. години одржане су: 2 електронске седнице на Огранку Београд, 2 електронске седнице на Огранку Крагујевац, 2 седнице (1 електронска) на Огранку Војводина и 2 електронске седнице на Огранку Ниш са КиМ. На овим седницама су усвојени планови рада огранака за текућу годину, усвојени извештаји о раду из претходне године, разматрани предлози за измену и допуну законске регулативе, разматрана актуелна проблематика у апотекарском сектору, информисани чланови о повереним пословима који се обављају на огранцима и др.

У 2024. години одржана је 1 електронска седница Одбора за болничке апотеке и 1 електронска седница Одбора за апотеке у примарној здравственој заштити.

ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ

Табела 2. Извештај о обављању поверених послова, 2024.

Број донетих решења у вези лиценце:	2023	2024	%
Решење о издавању лиценце	483	399	82.61
Решење о обнављању лиценце	1020	753	73.82
Дупликати лиценци	1	3	300.00
Решење о издавању лиценци за област специјалистичку, стицање звања	5	3	60.00
Решења о привременом одузимању лиценце	105	73	69.52
Решење о одузимању лиценце по основу чињенице смрти	6	5	83.33
Обавештење о лиценцама које нису обновљене	112	96	85.71
Решења о продужавању важења привремено одузете лиценце	4	8	200.00
Решења о одбијању захтева за издавање лиценце	0	0	0.00
Решења о одбијању захтева за обнову лиценце	1	0	0.00
Уверења	49	28	57.14
ИД легитимације	1614	1410	87.36
Огранак Београд	2023	2024	%
Решење о упису у именик	95	122	128.42
Решење о упису приправника у именик	33	22	66.67
Решења о упису по промени огранка	52	38	73.08
Решења о промени података	338	260	76.92
Промена података без доношења решења	324	504	155.56
Решења о престанку чланства по захтеву члана	72	59	81.94
Решења о престанку чланства по службеној дужности	53	54	101.89
Решења о престанку чланства по основу смрти	0	6	0.00
Потврда у вези отварања апотеке	5	3	60.00
Захтев за издавање лиценце	117	117	100.00
Захтев за обнову лиценце	358	275	76.82
Закључци о покретању поступка по службеној дужности за неплаћене чланарине	62	71	114.52
Извештај/потврде о одржаним акредитованим програмима КЕ	1832	1638	89.41
Огранак Војводина	2023	2024	%
Решење о упису у именик	83	86	103.61
Решење о упису приправника у именик	18	18	100.00
Решења о упису по промени огранка	16	22	137.50
Решења о промени података	250	198	79.20
Промена података без доношења решења	139	297	213.67
Решења о престанку чланства по захтеву члана	60	39	65.00
Решења о престанку чланства по службеној дужности	27	2	7.41
Решења о престанку чланства по основу смрти	5	1	20.00

Потврда у вези отварања апотеке	0	3	0.00
Захтев за издавање лиценце	113	77	68.14
Захтев за обнову лиценце	238	158	66.39
Закључци о покретању поступка по службеној дужности за неплаћене чланарине	38	5	13.16
Извештај/потврде о одржаним акредитованим програмима КЕ	473	572	120.93
Огранак Крагујевац	2023	2024	%
Решење о упису у именик	127	120	94.49
Решење о упису приправника у именик	28	22	78.57
Решења о упису по промени огранка	22	36	163.64
Решења о промени података	208	126	60.58
Промена података без доношења решења	233	481	206.44
Решења о престанку чланства по захтеву члана	58	42	72.41
Решења о престанку чланства по службеној дужности	3	5	166.67
Решења о престанку чланства по основу смрти	1	5	500.00
Потврда у вези отварања апотеке	5	8	160.00
Захтев за издавање лиценце	153	139	90.85
Захтев за обнову лиценце	255	177	69.41
Закључци о покретању поступка по службеној дужности за неплаћене чланарине	4	8	200.00
Извештај/потврде о одржаним акредитованим програмима КЕ	1424	1544	108.43
Огранак Ниш са КиМ	2023	2024	%
Решење о упису у именик	74	57	77.03
Решење о упису приправника у именик	21	9	42.86
Решења о упису по промени огранка	16	14	87.50
Решења о промени података	168	198	117.86
Промена података без доношења решења	193	378	195.85
Решења о престанку чланства по захтеву члана	28	20	71.43
Решења о престанку чланства по службеној дужности	5	0	0.00
Решења о престанку чланства по основу смрти	2	1	50.00
Потврда у вези отварања апотеке	11	6	54.55
Захтев за издавање лиценце	93	66	70.97
Захтев за обнову лиценце	173	143	82.66
Закључци о покретању поступка по службеној дужности за неплаћене чланарине	6	0	0.00
Извештај/потврде о одржаним акредитованим програмима КЕ	801	888	110.86

У току 2024. године у складу са Правилником о ближим условима за издавање, обнављање и одузимање лиценце члановима комора здравствених радника („Сл. гласник РС“, бр.76/2022), одржано је укупно 7 термина за полагање лиценцног испита. Укупан број кандидата који су полагали лиценцни испит је 24. Од овог броја 21 кандидат је успешно положио лиценцни испит, док 3 није положило.

Табела 3. Извештај о одржаним лиценцим испитима, 2024.

Лиценци испит	2023	2024	%
Број термина лиценчног испита	6	7	116.67
Положили	24	21	87.50
Нису положили	3	3	100.00
Укупан број кандидата	27	24	88.89

УСВОЈЕНА АКТА ОД СТРАНЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА КОМОРЕ

У току 2024. године израђена су, односно усвојена следећа акта:

1. **Етички кодекс фармацеута Србије**, Одлука Скупштине Фармацеутске коморе Србије број 80/2-7 од 28.11.2024. године, објављен у „Сл. гласник РС“, бр. 104/2024 од 25.12.2024. године.
Јавна расправа на Нацрт Етичког кодекса фармацеута Србије одржана је у периоду од 15. априла до 15. маја 2024. године, на основу Одлуке Етичког одбора Коморе број 75/3-4 од 3.4.2024. године.
Извештај о спроведеној јавној расправи о Нацрту Етичког конгреса фармацеута Србије објављен је 10.6.2024. године.
2. **Национални оквир за процену компетенција фармацеута**, Одлука Скупштине Фармацеутске коморе Србије број 80/2-8 од 28.11.2024. године.
Јавна расправа на Нацрт Националног оквира за процену компетенција фармацеута одржана је у периоду од 1.-31.8.2024. године.
3. **Одлуку о измени и допуни Статута Фармацеутске коморе Србије**, Одлука Скупштине Фармацеутске коморе Србије број 80/2-6 од 28.11.2024. године, објављена у „Сл. гласник РС“, бр. 5/2025 од 17.01.2025. године.
4. **Одлуку о изменама и допунама Одлуке о утврђивању износа за упис у именик, издавање и обнављање лиценце, за издавање извода из именика, уверења и потврда из евиденција Фармацеутске коморе Србије**, Одлука Скупштине Фармацеутске коморе Србије број 80/2-5 од 28.11.2024. године, објављена у „Сл. гласник РС“, бр. 10/2025 од 31.01.2025. године.

РЕВИЗИЈА ПОДАТАКА О ЧЛАНОВИМА КОМОРЕ

У складу са Статутом Коморе током 2024. године настављен је поступак по службеној дужности у циљу исписа из Именика чланова Коморе због неизмирених, а доспелих обавезе на име чланарине, закључно са 2023. годином. У 2024. години израђено је укупно 84 закључка за покретање поступка по службеној дужности због неплаћених чланарина (у 2023. израђено 110) и 61 Решење о престанку чланства по службеној дужности (у 2023. израђено 88).

Број чланова који имају дуговања на име чланарине за 2024. годину, на дан 4.2.2025. године, је 222 (Београд – 112; Крагујевац – 19; Ниш са КиМ – 19; Војводина – 72) што се поклапа са бројем чланова који су дуговали чланарину у истом периоду прошле године, када је дуг на име чланарине за 2023. годину имало укупно 224 члана. У периоду

новембар-децембар 2024. године послато је електронским путем 5 (пет) опомена члановима који нису измирили обавезу плаћања чланарине. Због великог повећања поштанских трошкова, слање опомена писаним путем одложено је за почетак 2025. године.

Комора је упутила више позива својим члановима путем сајта, гласника „еАпотекарска пракса“ и циркуларног мејла ради ажурирања података који су битни за упис у именик, као и других битних чињеница из надлежности Коморе: промена личних података, пребивалишта, послодавца и промена огранка у оквиру истог послодавца, промена огранка Коморе, почетак/престанак радног односа у апотекарској делатности, стицање назива примаријус, наставно-научног звања, положен стручни испит, положен специјалистички испит и положен испит из уже специјализације, што је и њихова законска обавеза.

Током 2024. године посебно је посвећена пажња у вези достављања промена података о привременој спречености за рад, породилском одсуству, одсуству ради неге детета и одсуству ради посебне неге детета, престанку радног односа - незапослености и одласку у старосну/инвалидску/породичну пензију. Ово из разлога што се наведене промене достављају у највећем броју случајева ретроактивно, и то након примљене опомене за неплаћену чланарину. У свим обраћањима члановима Коморе истакнуто је да је за остваривање Статутом предвиђених права, спречавање злоупотребе лиценце и избегавање прописаних казних одредби неопходно поштовање прописаног рока за пријаву промене података у року од 30 дана од дана сазнања за те промене, односно чињенице.

С тим у вези, унапређена је и база података Коморе:

1. У случају пријављивања промена података које за собом повлаче одсуство са рада, лиценца се преводи у статус „мировања“. Ови подаци се заједно са подацима о лиценцама које „нису обновљене“ и лиценцама које су „привремено одузете“ достављају у редовним извештајима инспекцији Министарства здравља и Републичком фонду за здравствено осигурање.
2. У случају да промена утиче на ослобађање од чланарине, а пријављена је у законском року, члан Коморе аутоматски, по стицању права на ослобађање од чланарине, добија обавештава да у року од 30 дана поднесе Захтев за ослобађање од чланарине. Чланови Коморе који ове промене не доставе на време не могу бити ослобођени од плаћања чланарине.

Огранци Коморе су у 2024. години донели укупно 782 решења по основу захтева за промену података (у 2023. 964 решења) и извршили 1660 промена без доношења решења (у 2023. 889 промена), укупно 2442. Примећен је значајан помак у вези са пријављивањем промена у односу на 2022. годину и 2023. годину, када је укупно извршено 1.153 промене података, односно 1853 промене податка. **Пријављивање промена података од стране чланова Коморе у 2024. години повећано је 112% у односу на 2022. годину и 32% у односу на 2023. годину.**

Комора је 3.4.2024. године, путем сајта и циркуларног мејла, обавестила чланове да су у обавези да преузму своје одобрење за самостални рад – лиценцу. С обзиром да Комора није у обавези да чува јавне исправе, позвани су чланови који нису подигли лиценцу, да у року од 30 дана од дана објављивања овог позива преузму лиценцу у надлежном огранку Коморе. У супротном, Комора ће о тој чињеници обавестити надлежне државне органе и послодавца, а лиценцу архивирати.

РЕДОВНА СПОЉНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА СТРУЧНОГ РАДА У АПОТЕКАРСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ

- ✓ У организацији Коморе, 16.09.2024. године одржана је онлајн едукација за стручне надзорнике који су спровели редовну спољну проверу квалитета стручног рада у 2024. години. Први део едукације био је посвећен важећој законској регулативи (предавач дипл. фарм. Славица Милутиновић), други-практичан део односио се на анализу и појашњење образаца извештаја (предавач маг. фарм. спец. Драгана Рајковић). Потребна документација и снимак едукације прослеђени су стручним надзорницима.
- ✓ У складу са Годишњим Планом провере квалитета стручног рада, у периоду од 1-30. октобра 2024. године извршена је редовна спољна провера квалитета стручног рада у 94 (90 јавних и 4 болничке) од предвиђених 100 апотекарских установа и апотека приватне праксе, уз учешће 255 стручних надзорника.
- ✓ Провером квалитета стручног рада Комора је добила увид у поштовање законске регулативе и примену стандарда и смерница Водича ДАП по питању: кадра, просторне обезбеђености, услова и опреме, стручног усавршавања запослених, руковања лековима, медицинским средствима и осталим производима, израде магистралних лекова (уколико постоји), обавеза, одговорности и компетенција магистра фармације, пружања фармацеутских услуга, здравствене документације и евиденција, референтне литературе, поступање са фармацеутским отпадом и унутрашње провере квалитета стручног рада.
- ✓ Након сваког надзора, у складу са законским роковима, извештаји су од стране Коморе достављени установи у којој је спољна провера квалитета спроведена и Министарству здравља. Инспекцији Министарства здравља, на њихов захтев, достављен је и обједињени извештај у електронској форми.
- ✓ **Заједнички извештај о спроведеној редовној спољној провери квалитета стручног рада налази се у прилогу и чини саставни део Извештаја о раду Фармацеутске коморе Србије за 2024. годину.**
- ✓ Такође, крајем децембра, министру здравља је упућен предлог Листе стручних надзорника за 2025. годину (на основу пристиглих пријава по конкурс који је био отворен од 31.10.2024. до 10.11.2024. године), као и предлог Годишњег програма редовне спољне провере квалитета стручног рада за апотекарску делатност, који је израђен у сарадњи са Институтом за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“. У изради предлога и ревидирању/провери листе пријављених кандидата за стручне надзорнике учествовали су председници огранака, као чланови Комисије којима је одлуком директора Коморе поверен овај посао.
- ✓ У 2025. години за редовну спољну проверу квалитета стручног рада предложено је 100 апотека, док је број пријављених стручних надзорника 306.

ФОНД УЗАЈАМНЕ ПОМОЋИ

Комисија Фонда узајамне помоћи чланова Фармацеутске коморе Србије, у периоду од 01.01.2024.-31.12.2024. године одржала је 8 седнице електронским путем. У овом периоду Комисија је решила укупно 11 захтева (10 захтева усвојено и 1 захтев одбијен), и

то: 6 Захтева за исплату једнократне и бесповратне помоћи члановима Коморе услед настанка инвалидности због које се не може трајно обављати послове фармацеута (сви захтеви усвојени) и 5 Захтева за исплату једнократне и бесповратне помоћи члановима Коморе, у случају настанка теже болести због које је на боловању шест и више месеци у континуитету (4 захтева усвојено и 1 захтев одбијен). За сваки усвојени захтев исплаћено је по 50.000,00 дин. што укупно за 10 захтева износи 500.000,00 динара.

Табела 4. Извештај о поднетим захтевима за Фонд узајамне помоћи, 2024.

Година	2023		2024	
Основ	Број захтева	Исплаћено	Број захтева	Исплаћено
Инвалидности због које не може трајно обављати послове фармацеута	2	100.000,00	6	300.000,00
Болест због које је члан Коморе на боловању шест и више месеци у континуитету	8	400.000,00	5 (4 захтева усвојено и 1 захтев одбијен)	200.000,00
УКУПНО	10	500.000,00	10	500.000,00

ОТВОРЕНА ВРАТА НА ОГРАНЦИМА КОМОРЕ

Дани отворених врата Фармацеутске коморе Србије, које организује директор Коморе са циљем размене информација, предлога и сугестија везаним за рад Коморе одржани су у 2024. године на огранцима Коморе, и то:

- 06.06.2024. Огранак Крагујевац
- 13.06.2024. Огранак Ниш са КиМ
- 20.06.2024. Огранак Војводина
- 27.06.2024. Огранак Београд

Поред директорке Коморе Славице Милутиновић састанцима су присуствовали и председници Огранка Ниш са КиМ маг. фарм. Даниел Ивковић, Огранка Крагујевац дипл. фарм. Вера Пантовић, Огранка Војводина, маг. фарм спец. Дара Видаковић, и Огранка Београд маг. фарм. Јелена Милојковић, као и представници стручне службе Коморе.

ВАНРЕДНО-КРИЗНА СИТУАЦИЈА УСЛЕД ПОПЛАВА У ПРОСТОРИЈАМА КОМОРЕ

Услед јаких олујних киша и града у месецу јулу и августу 2023. године, а које су проузроковале поплаву у пословним просторијама Коморе и Огранку Београд у Мутаповој 25, у Београду, донета је одлука о проглашењу ванредно - кризне ситуације која је била на снази од августа 2023. године до априла 2024. године. Услед последица поплаве утврђено је да је због велике настале штете, неопходна комплетна санација пословних просторија Коморе. Осигуравајућа кућа Триглав доо је одбила захтев Коморе о надокнади штете позивајући се на мишљење Судског вештака од 22.09.2023. да је штета настала због процуривања кишне канализације са крова објекта у локал Коморе последица неодржавања сливника на крову зграде, што не обухвата осигуравајућу полису. Комора се

обратила Народној банци Србије и добила одговор 18.4.2024. године на приговор, на осигуравајућу кућу Триглав доо, да Народна банка Србије нема законска овлашћења, нити могућности да испитује налаз и мишљење стручних лица и да у конкретном случају нису у могућности да утичу на одлуку друштва (Триглав доо). Достављањем овог одговара поступање по приговору је окончано. Сви радови на санацији од поплава у унутрашњости простора су завршени до 24. априла 2024. године, о трошку Коморе, када је укинута и одлука о ванредно - кризној ситуацији и сви запослени враћени на рад у своје канцеларије. За време извођења радова Комора је несметано обављала поверене послове.

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА СИСТЕМА И ОСТАЛИМ РЕЛЕВАНТНИМ УЧЕСНИЦИМА У ЗДРАВСТВЕНОМ СИСТЕМУ

САРАДЊА СА МИНИСТАРСТВОМ ЗДРАВЉА РС

Сарадња са Министарством здравља РС одвијала се у вези са следећим:

- ✓ Комора се 20.12.2023. године обратила Министарству здравља, Сектору за инспекцијске послове, са молбом за мишљење у вези са рекламом привредног друштва „Extra Care Group“ д.о.о. из Београда, које електронским путем, преко апликације *apoteka.rs* нуди продају и доставу лекова на кућну адресу, позивајући се на наводно мишљење Министарства здравља. С тим у вези дана 11.1.2024. године добијено је Мишљење да у складу са Водичем ДАП и подзаконским актима преузимање, односно достава лекова путем Платформе или било ког правног лица није дозвољено, као и да је достава лека путем поште супротна Закону о лековима и медицинским средствима и представља привредни преступ.
- ✓ Фебруара 2024. године започет је заједнички рад на повезивању база података чланова комора са Републичким интегрисаним здравственим системом (РИЗИС), део: Хумани ресурси, у циљу ауторизованог приступа здравственим подацима пацијената искључиво од стране здравствених радника са важећом лиценцом. Предвиђено је да се повезивање података заврши до маја 2024. године. Након састанка који је одржан у Министарству здравља 6.2.2024. године на тему повезивања информационих система/база података комора здравствених радника са Регистром здравствених ресурса Министарства здравља, тражени су следећи подаци: шема релационе базе података Коморе и спецификација која описује структуру, тј. значење поља (речник података). Тражене податке Комора је доставила Министарству здравља 21.2.2024. године. Након доставе тражених података и комуникације у вези истих, која је трајала до 5.3.2024. године, није било даљих активности по овом питању у 2024. години.
- ✓ Комора се обратила министру здравља 23.09.2024. године дописом у вези састава Републичке стручне комисије за фармацију (РСК за фармацију), а након обједињавања пристиглих иницијатива, као и ургенцијом за разматрање овог дописа 10.12.2024. године. У допису се наводи да поред представника осталих институција, у РСК за фармацију треба укључити и представника Коморе, као и да лекари који су у саставу РСК за фармацију требају да буду са примарног нивоа здравствене заштите, с обзиром да 96.7% чланова Коморе ради на примарном нивоу здравствене заштите. Комора нема

представника у саставу Републичке стручне комисије за фармацију већ 7 година. Без одговора.

- ✓ Комора је на захтев Министарства здравља доставила 27.12.2024. сугестије на Нацрт правилника о ближим условима о начину успостављања е-картона, садржини података, укључујући и податке о личности, који се налазе у е-картону, обради, уносу, ажурирању и приступу подацима е-картона.
- ✓ Министар здравља је у складу са чланом 7. став 4. Закона о коморама здравствених радника ("Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС) дао сагласност на Одлуку Скупштине Фармацеутске коморе Србије о о изменама и допунама Одлуке о утврђивању износа за упис у именик, издавање и обнављање лиценце, за издавање извода из именика, уверења и потврда из евиденција Фармацеутске коморе Србије, која је објављена у „Сл. гласник РС“, бр. 10/2025 од 31.01.2025. године.
- ✓ Министар здравља је у складу са чланом 29. став 3. Закона о коморама здравствених радника ("Сл. гласник РС", бр. 107/2005, 99/2010 и 70/2017 - одлука УС) дао сагласност на Одлуку Скупштине Фармацеутске коморе Србије о измени и допуни Статута Фармацеутске коморе Србије, која је објављена у „Сл. гласник РС“, бр. 5/2025 од 17.01.2025. године.
- ✓ По питању израде Нацрта Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе, није било активности у 2024. години.
- ✓ По питању израде новог Закона о коморама здравствених радника није било активности у 2024. години.

САРАДЊА СА РЕПУБЛИЧКИМ ФОНДОМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Сарадња са Републичким фондом за здравствено осигурање (РФЗО) одвијала се у вези са следећим:

- ✓ Комора се 18.1.2024. године обратила РФЗО у вези са рекламом привредног друштва „Extra Care Group“ д.о.о. из Београда, које електронским путем, преко апликације apoteka.rs нуди продају и доставу лекова на кућну адресу, уз мишљење које је претходно добила од Министарства здравља.
- ✓ Дана 7.10.2024. године Комора примила је допис од РФЗО у вези са издавањем лекова на Листи А Листе лекова. Комора је упутила циркуларни мејл апотекарским установама и апотекама приватна пракса дана 8.10.2024. године.
- ✓ Комора је 2.12.2024. године добила позив од РФЗО да достави мишљење у вези Нацрта Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2025. годину, и то најкасније до 6.12.2024. године. На предложени текст Правилника од стране Управног одбора Фармацеутске коморе Србије, коме је исти достављен на разматрање, примљено је појединачно мишљење маг. фарм. Мирјане Манојловић које је у целости достављено. Остали чланови Управног одбора Фармацеутске коморе Србије, су на предложени текст Правилника

били сагласни, без примедби. Предметни Правилник је претрпео измене у смислу да организационе јединице које се отворе у текућој години могу да на захтев апотекарске установе, а након потписивања анекса уговора, издају лекове на терет РФЗО.

САРАДЊА СА ОСТАЛИМ КОМОРАМА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА

Током 2024. године у континуитету су одржавани заједнички састанци представника комора здравствених радника, по питањима значајним за рад комора:

- ✓ 17.01.2024. Комора медицинских сестара и здравствених техничара Србије била је домаћин радног састанка свих директора комора здравствених радника. На састанку су размењене информације о процесу дигитализације у здравству и одржаним радионицама у децембру 2023. године, као и пребацивању база података у државни дата центар. Покренута је иницијатива за нулту толеранцију насиља, како би здравствени радници у Србији имали што безбедније услове за рад кроз инсистирање на томе да санкције за нападе на здравствене раднике буду пооштрене и да се напад на здравственог радника третира као посебно кривично дело.
- ✓ 29.03.2024. Стоматолошка комора Србије била је домаћин радног састанка свих директора комора.
- ✓ 26.04.2024. У сусрет Дану апотекарства 30. април, Фармацеутска комора Србије била је домаћин заједничком састанку свих комора здравствених радника, у оквиру кога је уприличен обилазак локације где се налазила зграда прве апотеке у Београду, и прве у Србији. О отварању апотеке и историји апотекарства учеснике састанка упознала је проф. др сц. Душанка Крајновић.
- ✓ 27.11.2024. Комора биохемичара Србије била је домаћин радног састанка свих директора комора здравствених радника. На састанку су размењене информације о праћењу и процени квалитета извођења акредитованих програма КЕ, Правилнику Лекарске коморе и израде Правилника у другим Коморама. Разменила су се искуства добре праксе Коморе Медицинских сестара и здравствених техничара - увођење call центра и пребацивање базе података у национални Дата центар у Крагујевцу.

САРАДЊА СА ФАРМАЦЕУТСКИМ ФАКУЛТЕТОМ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

- ✓ Комора је, по први пут ове године, била покровитељ XVII Мини-конгрес студената Фармацеутског факултета Универзитета у Београду који је одржан 7.4.2024. године, под слоганом „Хероји у белим мантилима: знање је наш лек“. Најистакнутији и најизврснији студенти фармације и фармације - медицинске биохемије имали су прилику да презентују и дискутују резултате својих научних радова са циљем ширења знања и стицања непроценљивог искуства у сфери науке. Организатор Конгреса је Центар за научноистраживачки рад студената Фармацеутског факултета (CNIRS).
- ✓ Свечаном академијом у сали Ректората Универзитета у Београду, 18.10.2024. године, обележен је јубилеј 85 година студија фармације на Фармацеутском факултету у Београду. Фармацеутски одсек при Медицинском факултету Београдског универзитета основан је 24.10.1939. године. У самосталну високошколску установу Фармацеутски факултет прераста 19.10.1945. године. Дуги низ година настава на факултету се

одвијала у објектима Медицинског факултета, а од септембра 1991. године Фармацеутски факултет добија своју зграду у улици Војводе Степе 450. Свечаној академији су на позив факултета присуствовали и представници Коморе.

- ✓ Остварена је даља сарадња по питању имплементације стандардизованих услуга: дијабетес, астма, хипертензија, новоуведени лек, вакцинација и приликом издавања антибиотика.
- ✓ У организацији Фармацеутског факултета 21.12.2024. године у просторијама СФУС-а одржан је програм КЕ за менторе под чијим се надзором обавља студентска стручна пракса. У оквиру едукације директорка Коморе, Славица Милутиновић одржала је предавање на тему „Студентска пракса – први корак између знања и будућег професионалног развоја фармацеута“.
- ✓ На позив Фармацеутског факултета у Београду директорка Коморе присуствовала је 04.06.2024. свечаној додели диплома магистрима фармације.
- ✓ Комора је 16.12.2024. године потписала Уговор са Фармацеутским факултетом Универзитета у Београду којим је члановима Коморе, у оквиру корисничког картона, омогућен бесплатан приступ другом издању књиге „Тровања лековима – одабрана поглавља“, аутора Весне Матовић, Зорице Булат и Александре Буха Ђорђевић. Ова вредна публикација, која се налази на списку референтне литературе по Водичу ДАП, сада је доступна са ажурираним садржајем и најновијим информацијама из области тровања лековима. Публикација је доступна у електронској верзији, онлајн, без могућности преузимања и штампања.

САРАДЊА СА АГЕНЦИЈОМ ЗА ЛЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА СРБИЈЕ

- ✓ Дана 25.4.2024. године Комора и Агенција за лекове и медицинска средства Србије (АЛИМС) потписали су Меморандум о сарадњи на пословима од заједничког и општег интереса у области фармаковигиланце и безбедности примене лекова. Овим меморандумом се предвиђа посебна сарадња у следећим областима: промоција спонтаног пријављивања нежељених реакција на лекове; размена јавних / (јавно доступних) информација о безбедности лекова, укључујући писма здравственим радницима и одговарајуће едукативне материјале за комуникацију о ризицима лекова, које припремају носиоци дозвола за лекове и уз сагласност АЛИМС-а прослеђују здравственим радницима, а које АЛИМС објављује на својим званичним интернет страницама; организација програма континуиране едукације; израда планова и пројеката од значаја за развој и унапређење делатности којима се Комора и АЛИМС баве.
- ✓ У оквиру ове сарадње током 2024. године реализоване су следеће активности:
 - путем циркуларног мејла члановима Коморе је прослеђено укупно 7 Писама здравственим радницима, у вези одговарајућих лекова
 - 18.11.2024. одржан је акредитован онлајн стручни састанак прве категорије на тему: „Знањем о фармаковигиланци до безбедније примене лекова“
 - подржана је Кампања АЛИМС-а о важности пријављивања сумњи на нежељене реакције на лекове – #MedSafetyWeek, 4.-10.11.2024. Ово је девета по реду годишња

кампана у којој регулаторна тела за лекове широм света учествују у подизању свести о нежељеним реакцијама на лекове и важности њиховог пријављивања.

- ✓ Члановима Коморе од 26.7.2024. године омогућен је бесплатан приступ најновијем издању Националног регистра лекова (НРЛ) 2024, који је у складу са Водичем ДАП, део референтне литературе у апотеци. НРЛ за 2024. годину садржи податке о лековима за које су издата решења/дозволе за лек од стране АЛИМС-а, односно који имају важеће дозволе закључно са 31.10.2023. године, а током године здравствени стручњаци ће се обавештавати о насталим променама путем претраживања сајта АЛИМС-а (www.alims.gov.rs) и електронских додатака 1,2,3 и 4. Приступ је у потпуности исти као и за претходно издање, преко јединствене апликације, где се поред НРЛ 2024 може приступити и Фармакотерапијском водичу (FV7), након логовања члана на свој кориснички картон.

САРАДЊА СА ПРИВРЕДНОМ КОМОРОМ СРБИЈЕ

- ✓ Током 2024. године две институције су биле у сталној комуникацији по питањима која обухватају измену и допуну постојећих аката који уређују апотекарску делатност и различитим темама од значаја за рад апотека, на првом месту примене Водича ДАП.
- ✓ Савет за Квалитет у фармацеутској пракси Привредне коморе Србије представио је на едукацији „ГДП Смернице за лекове за хуману употребу” која је одржана 28.10.2024. године делове Пословног кодекса који се односе на Одговорна лица за квалитет у veleпродаји лекова и у апотеци. Пословни кодекс за одговорна лица за квалитет у ланцу снабдевања лековима за хуману употребу уједно представља и подршку доследној примени Водича ДАП. Од посебног значаја за обављање апотекарске делатности је део посвећен одговорном магистру фармације у апотеци/болничкој апотеци, где се по први пут у једном документу, у складу са законском регулативом, наводе практичне дужности, извршење дужности и усаглашеност са регулативом, као и препоруке за континуирани професионални развој одговорног магистра фармације.

САРАДЊА СА АНТИДОПИНГ АГЕНЦИЈОМ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- ✓ У складу са потписаним споразумом 2023. године, Комора је наставила сарадњу са Антидопинг агенцијом Републике Србије и у 2024. години, и то у области размене информација о лековима и суплементима који садрже забрањене допинг супстанце и дефинишу облици и специфичне активности сарадње које ће стране обављати у циљу: заштите здравља и информисаности спортиста и фармацеута, спречавања допинга у спорту, размене информација и предлога за рационално коришћење лекова и суплемената од стране спортиста.
- ✓ 4.11.2024. године одржан је акредитован онлајн стручни састанак на тему: „Улога фармацеута у превенцији ненамерног допинга у спорту“. На едукацији су представљени и резултати Анкете која је спроведена међу члановима Коморе септембра 2023. године.

САРАДЊА СА АПОТЕКАМА

Током 2024. године Комора је имала континуирану сарадњу са апотекарским установама и апотекама приватна пракса, и то:

- Редовно информисање о дописима РФЗО и Министарства здравља.
- Информација о замени инсулина Tresiba® FlexTouch® 100 јединица/ml са инсулином Tresiba® FlexTouch® 200 јединица/ml
- Позив на учешће у Кампањи АЛИМС-а о важности пријављивања сумњи на нежељене реакције на лекове – #MedSafetyWeek, 4-10.11.2024. године
- Информација о објављивању Пословног кодекса за одговорна лица за квалитет у ланцу снабдевања лековима за хуману употребу које представља и подршку доследној примени Водича ДАП.

САРАДЊА СА КОМОРАМА ИЗ ОКРУЖЕЊА

- ✓ На позив фармацеутских комора из окружења, представници Коморе активно су учествовали на следећим едукативним скуповима:
 - 26. Симпозијум фармацеута са међународним учешћем, који је одржан у Бања Луци 6.4.2024. године.
 - 7. Хрватски конгрес фармације са међународним учешћем „Иновације у фармацији за боље исходе лечења“, који је одржан у Дубровнику од 16.-19.5.2024. године.
 - 17. Симпозијум магистара фармације Федерације Босне и Херцеговине „Улога фармацеута у самолечењу и превенцији болести“, који је одржан у Неуму, 1-2.6.2024. године.
- ✓ У сусрет Светском дану фармацеута - 25. септембар, Фармацеутска комора Црне Горе 18.9.2024. године у Подгорици организовала је скуп са представницима фармацеутских комора из региона. Скуп је био посвећен пружању фармацеутских услуга у апотекама примарне здравствене заштите, искуствима и решењима из Европске уније и плановима за будућност. Комору је представљала дипл. фарм. Славица Милутиновић директорка Коморе, која је у свом излагању истакла актуелне пројекте Стандардизованих фармацеутских услуга, досадашње резултате и предузете иницијативе за изменама у законској регулативи. Скуп је закључен обновом ФИП-ове заклетве за фармацеуте и иницијативом за доношењем заједничке Декларације о фармацеутским услугама која би била подржана од стране свих фармацеутских комора у региону.
- ✓ Председник Фармацеутске коморе Републике Српске, маг. фарм. Иван Манојловић и председница извршног одбора маг. фарм. Рада Новаковић, 12.12.2024. године боравили су у званичној посети Комори, где је одржан састанак посвећен унапређењу сарадње. Посебно задовољство исказано је поводом успешног завршетка израде заједничког документа Национални оквир за процену компетенција фармацеута. Разматране су активности у вези имплементације документа, уз заједничку опредељеност за доследну примену оквира у пракси, као и унапређењу сарадње на пољу саветовалишта у апотекама. Изражена је спремност за даљи наставак сарадње.

САРАДЊА СА ИНСТИТУТОМ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ „ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ“

- ✓ По питању спровођења редовне спољне провере квалитета стручног рада, Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ и коморе здравствених радника израдиле су Предлог плана редовне спољне провере квалитета стручног рада за 2025. годину, који је прослеђен Министарству здравља на даљу надлежност.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ КОМОРЕ

ДОДЕЛА НАГРАДЕ „СТЕВАН ШУКЉЕВИЋ“

Овогодишњи лауерат најпрестижније Награде Коморе, која се додељује за изузетан допринос у области афирмације фармацеутске струке и унапређења фармацеутске здравствене делатности је маг. фарм. Оливера Ђајић. Награда се додељује од 2017. године у част пријатеља, сарадника и угледног магистра фармације Стевана Шукљевића. На седници Скупштине Фармацеутске коморе Србије која је одржана у Нишу, 28.11.2024. године, додељена је Награда „Стеван Шукљевић“ за 2024. годину.

Биографија: маг. фарм. Оливера Ђајић је рођена 1981. године у Фочи, Босна и Херцеговина. Фармацеутски факултет завршила је у Београду 2006. године. Од новембра 2008. године запослена у АУ *Lilly drogerie*, а последњих 10 година одговорни је магистар фармације. Током свог 18. годишњег радног стажа у апотеци водила је више пројеката саветовања на различите теме. Током 2018. године завршила је и једногодишњи курс за саветника за хомеопатију, а исте године је постала и сертификовани ментор за студентску стручну праксу и приправнички стаж за фармацеуте и фармацеутске техничаре. Након увођења стандардизованих услуга у апотекама, под покровитељством Фармацеутске коморе Србије, од 2022. године саветник је за дијабетес, за астму, за рационалну примену антибиотика, за пост-ковид, за безбедну примену лекова у трудноћи и за вакцинацију. Од 2023. координатор је пројекта „Дермосаветовалиште за суву и осетљиву кожу“ у матичној апотекарској установи.

РАДНЕ ГРУПЕ КОМОРЕ

- **Радна група за увођење стандардизоване фармацеутске услуге за пацијенте оболеле од хипертензије** (формирана априла 2023. године) у саставу: проф. др Маја Томић, доц. др Урош Пецикоза, проф. др Александра Цатић Ђорђевић, маг. фарм. спец. Татјана Жунџић, маг. фарм. спец. Татјана Милошевић, маг. фарм. спец. Ана Стефановић, маг. фарм. спец. Весна Младеновић, др спец. Горан Поповић, осмислила је структурирану фармацеутску услугу за пацијенте са хипертензијом која обухвата саветовање о: правилној примени терапије, важности самоконтроле аКП и неопходности поштовања нефармаколошких мера и припремила материјал за пакет образовања у оквиру Виртуелне школе образовања, који је успешно акредитован новембра 2023. године. Прва онлајн едукација у циљу промоције ове услуге одржана је 11.3.2024. године. Поред тога, октобра 2024. године снимљена су 3 видео спота који обухватају све битне сегменте правилног мерења крвног притиска у кућним условима, за следеће апарате: анероидни апарат за мерење крвног притиска, аутоматски апарат за

мерење крвног притиска на надлактици и аутоматски апарат за мерење крвног притиска на ручном зглобу. Циљ је да доступни видео материјали унапреде пружање стандардизоване услуге за пацијенте са хипертензијом и допринесу ефикаснијој комуникацији са пацијентом.

- **Радна група Савеза фармацеутских удружења Србије и Фармацеутске коморе Србије за увођење стандардизоване фармацеутске услуге „Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничне болести“** (формирана јуна 2022. године), у саставу: *проф.др Бранислава Миљковић, др сц. Милена Ковачевић, маг.фарм.спец. Милица Букановић, маг.фарм.спец. Јелена Стојковић, проф. др Ивана Тадић, маг.фарм.спец. Слађана Панајотовић и маг.фарм.спец. Маја Павловић Митић* осмислила је структурирану фармацеутску услугу чији је циљ унапређење степена адхеренце пружањем подршке пацијентима којима је уведен нови лек за терапију хроничне болести и припремила материјал за пакет образовања у оквиру Виртуелне школе образовања, који је успешно акредитован августа 2023. године. Прва онлајн едукација у циљу промоције ове услуге одржана је 18.3.2024. године.
- **Радна група Савеза фармацеутских удружења Србије и Фармацеутске коморе Србије за развој стандардизоване фармацеутске услуге „Индивидуални преглед терапије“** (формирана јуна 2022. године) у саставу: *проф.др Бранислава Миљковић, проф.др Сандра Везмар Ковачевић, маг.фарм. спец. Јасна Анђелковић, дипл.фарм. спец. Татјана Милошевић, маг.фарм. спец. Соња Стојиљковић, маг.фарм. спец. Драгана Томић и маг. фарм. спец. Јелена Милошевић* акредитовала је новембра 2023. године програм континуиране едукације као остали национални курс/курс вештина. Члановима Коморе, специјалистима клиничке фармације, фармацеутске здравствене заштите, фармакотерапије (фармакоинформатике) и фармакотерапије у фармацеутској пракси, којима је овај курс и намењен, упућен је позив од стране Коморе са молбом да искажу своје интересовање за учешће, а у циљу да се процени број заинтересованих. У току 2024. године одржана су 3 курса:
 - 21.2.2024. у организацији Савеза фармацеутских удружења Србије
 - 19.4.2024. у организацији Коморе
 - 15.5.2024. у организацији Коморе
- **Пројектни тим за вакцинацију у саставу:** *маг.фарм. спец. Јасна Анђелковић, маг.фарм. спец. Бојана Летић, маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић, маг. фарм. спец. Милан Ракић и маг. фарм. спец. Драгана Рајковић,* у сарадњи са спољним експертима (проф. др Милош Мрковић, проф. др Миољуб Ристић и проф. др Бранкица Филипић) припремио је материјал и успешно релизовао дводневни тренинг на Дивчибарама, 4.-5.10.2024. године, посвећен вакцинацији против сезонског грипа, пнеумококне болести, пертусиса и ХПВ, у сарадњи са компанијама *Amicus* и *MSD*. Едукација „Саветник за вакцинацију – Других 50“ реализована је са циљем јачања улоге фармације у процесу имунизације и унапређења компетенција Саветника за астму, дијабетес, хипертензију, антибиотике и новоуведени лек у вези са вакцинацијом. Захваљујући до сада спроведеним пројектима, укључујући и Кампању „Саветник за вакцинацију – првих 50“ која је реализована прошле године, доказали смо да су фармације у јавним апотекама у одличној позицији да едукују пацијенте и становништво о значају имунизације пружањем информација заснованих на доказима. Од новембра 2024. године, доступан је пакет образовања на тему: „Саветник за вакцинацију – све што треба да знате о грипу, пнеумококној болести, пертусису и ХПВ-у“, док је у оквиру

Апликације за фармацеутске услуге доступан нови упитник за евидентирање ове услуге.

- **Радна групе за ревидирање документа „Национални оквир за процену компетенција фармацеута“** (формирана новембра 2022. године) у саставу: *проф. др Светлана Стојков (председник), проф. др Јелена Паројчић, доц. др Драгана Јоцић и дипл. фарм. Славица Милутиновић*, у сарадњи са колегама из Републике Српске успешно је завршила рад на ревизији овог документа у 2023. години. Одлуком бр. 224/2024 од 25.07.2024. утврђен је програм јавне расправе која је спроведена у периоду од 01. до 31. августа 2024. године. Извештај о спроведеној јавној расправи објављен је на сајту Коморе 30.9.2024. године. Скупштина Фармацеутске коморе Србије на седници одржаној у Нишу 28.11.2024. године донела је Одлуку о усвајању Националног оквира за процену компетенција фармацеута. Документ је доступан на сајту Фармацеутске коморе Србије у делу Прописи/Акта Коморе. Први у низу акредитованих онлајн стручних састанака који ће бити реализован у циљу имплементације Националног оквира за процену компетенција фармацеута на тему: „Аспекти савремених концепата фармацеутске праксе у контексту развоја Националног оквира компетенција фармацеута“ одржан је 9.12.2024. године.

КАЛЕНДАР ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

ДАН БОЛНИЧКЕ ФАРМАЦИЈЕ, 27. МАРТ, #HospitalPharmacyDay

По први пут ове године, широм света, обележен је Дан болничке фармације, 27. март, са циљем да се прослави болничка фармација и истакне важност и значај тимова који раде у болничким апотекама. Иницијатива Европске асоцијације за болничку фармацију (ЕАНР) подржана је од колега болничких фармацеута, почев од Сједињених Америчких Држава, Канаде, па све до Аустралије и Новог Зеланда. Дан болничке фармације обележен је и у Србији.

НЕДЕЉА ПРЕВЕНЦИЈЕ ПОВРЕДА У САОБРАЋАЈУ

Недеља превенције повреда у саобраћају обележена је од 22 – 28.4.2024. Комора је припремила Кампању за апотеке, коју је паралелно пратила кампања у медијима и на друштвеним мрежама. Позив члановима да подрже Кампању упућен је 22.4.2024. године. Активности су у првом реду обухватале услугу едукативног саветовања у апотекама о утицају на вожњу лекова који могу смањити психомоторне способности, истицањем постера у апотеци, дељењем лифлета и дељењем објава Коморе на друштвеним мрежама.

СВЕТСКИ ДАН ХИПЕРТЕНЗИЈЕ

Комора је по први пут ове године активно учествовала у обележавању Светског дана хипертензије, 17. маја 2024. године, са темом „Измерите тачно свој крвни притисак, контролишите га и живите дуже“.

Светски дан хипертензије има за циљ да скрене пажњу на значај боље контроле артеријског крвног притиска (АКП). Ова важна активност, коју је започела Светска лига за

хипертензију, први пут је одржана 14. маја 2005. године и од тада је Светски дан хипертензије годишњи догађај у календару здравља који се све више шири.

Овогодишња кампања била је посвећена промоцији и повећању свести о значају тачног и редовног мерења аКП у циљу контроле, правовремених здравствених интервенција и бољег квалитета живота.

Комора је 15.5.2024. година упутила позив члановима да се придруже обележавању Светског дана хипертензије, уз предлог активности и пратећи материјал: постер за апотеке, упутство за правилно мерење крвног притиска у кућним условима, дневник самоконтроле, извештај о измереним вредностима крвног притиска за особе без потврђене хипертензије и извештај о измереним вредностима крвног притиска за особе са потврђеном хипертензијом.

#ThinkHealthThinkPharmacy - ФИП КАМПАЊА

Комора се јуна 2024. године прикључила Кампањи Међународне федерације фармацеута (ФИП) #ThinkHealthThinkPharmacy која за циљ има подизање свести о апотекама као месту пружања примарне здравствене заштите.

Фармацеути су здравствени радници, препознати од стране најважнијих организација у глобалном здрављу, Светске здравствене организације и Уједињених нација. Широки спектар фармацеутских услуга, поред снабдевања лековима и здравствених савета, пружа се у апотекама. Ипак, апотекарској професији је потребно универзално признање њеног јединственог места у примарној здравственој заштити. С тим у вези члановима Коморе путем циркуларног мејла прослеђен је материјал који могу да користите за учешће у овој кампањи, у апотеци у којој раде и/или локалној заједници.

РУЖИЧАСТИ ОКТОБАР - ФАРМАЦЕУТИ ПОДРЖАВАЈУ СВЕТСКУ КАМПАЊУ

Глобални напори да се подигне свест и повећа проценат раног откривања рака дојке резултирали су да се од 2015. године месец октобар прогласи РУЖИЧАСТИМ МЕСЕЦОМ, када сви здравствени радници треба да дају свој допринос да ова тема буде што видљивија.

Комора се и овог октобра придружила кампањи и позвала своје чланове да у месецу октобру више пажње посвете пацијенткињама, да их охрабре и пруже што више тачних информација о терапији. Члановима Коморе доступан је материјал који обухвата: кратак подсетник о тамоксифену, упутство са вежбама које пацијенткиње треба да раде код куће, након одобрења од стране лекара и упутство за самопреглед дојке.

САВЕТНИЦИ У АПОТЕКАМА

Комора је континуирано пружала подршку саветницима у апотекама током 2024. године. Пружање стандардизованих фармацеутских услуга од стране учесника у пројектима Коморе и рад саветника за одређене области промовисане су на стручним скуповима и онлајн, одржавањем акредитованог стручног састанка прве категорије на тему: „Стандардизација фармацеутске услуге предуслов за постизање бољих исхода лечења“. Саветници са највећим бројем пружених услуга промовисани су у часопису еАпотекарска пракса.

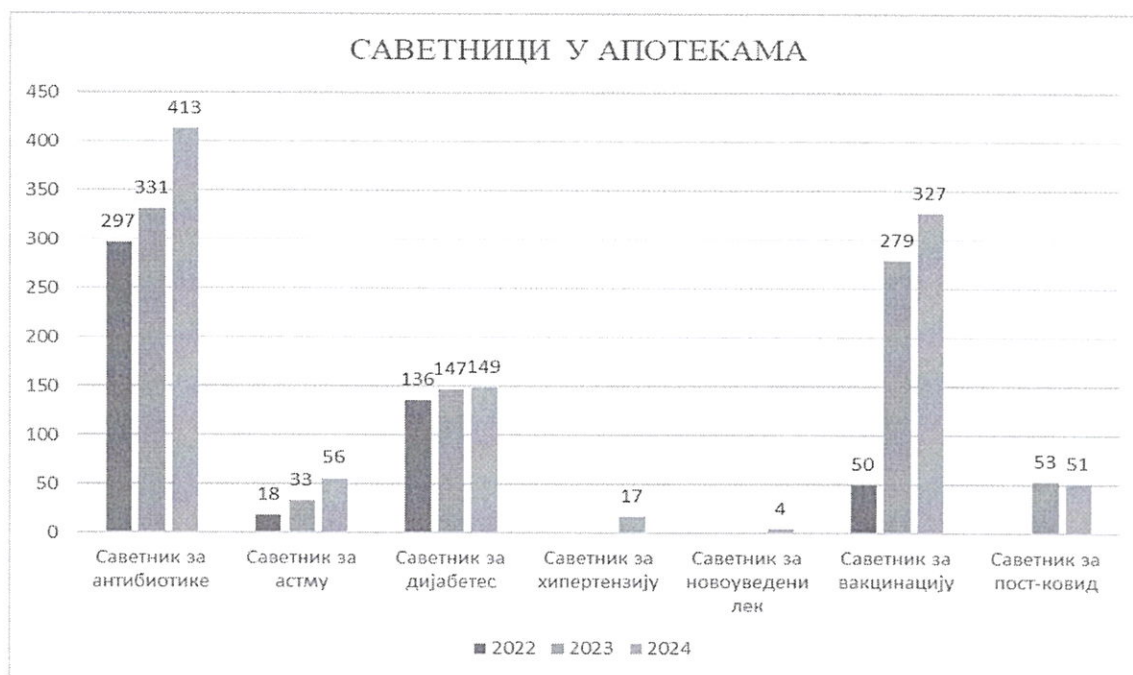
Комора је успешно реализовала активности на проширењу софтвера, повезивањем и дневним ажурирањем података између Апликације за фармацеутске услуге – Базе података Коморе – Сајта Коморе. Захваљујући томе од марта месеца у функцији је посебан део на

сајту Коморе „Пронађи Саветника“, који је пре свега намењен пацијентима/корисницима услуга да би на лакши начин дошли до саветника који им је потребан.

На V Конгресу здравствених радника у приватном сектору уручене су захвалнице за учешће у пројектима Коморе и највећи број пружених услуга саветовања члановима Коморе: маг. фарм. Ведрана Ивковић, дипл. фарм. спец. Данијела Тадић, маг. фарм. Јелена Танкосић, дипл. фарм. Јелена Јеремић, дипл. фарм. Емилија Станимировић, дипл. фарм. Слађана Тасић, дипл. фарм. спец. Јелена Ђукић, дипл. фарм. спец. Николина Скорупан, маг. фарм. Милена Стевановић и маг. фарм. Катарина Бранковић.

Подаци за 2024. године:

- Укупан број саветника је 1017, што је 21% више у односу на 2023. годину (843).
- Укупан број учесника је 1434 магистра фармације, што је 25% више у односу на 2023. годину (1147).
- Укупан број пружених услуга је 61306, што је 27% више у односу на 2023. годину (48178; без услуга саветовања за вакцинацију Ковид-19).

Графикон 1. Приказ броја саветника у апотекама (2022:2023:2024)

САВЕТНИК ЗА ДИЈАБЕТЕС

У току 2024. године нису рађене измене или допуне стандардизоване фармацеутске услуге за оболеле од дијабетеса. Новембра 2024. године, реакредитован је пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге, као и пакет образовања за унапређење услуге.

Закључно са децембром 2024. године у Србији има:

- 149 Саветника за дијабетес, што је 1,3% више у односу на 2023. годину (147)
- у пројекту учествује укупно 198 магистра фармације, што је 24% више у односу на 2023. годину (159).

- број пружених услуга је 2171 (напомена: у току 2024. године унете су услуге које су фармацеути доставили мејлом или путем поште на почетку пројекта, када Апликација за фармацеутске услуге није постојала).

САВЕТНИК ЗА АНТИБИОТИКЕ

У току 2024. године нису рађене измене или допуне стандардизоване фармацеутске услуге приликом издавања антибиотика. Августа 2024. године реакредитован је пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге.

Закључно са децембром 2024. године у Србији има:

- 413 Саветника за антибиотике, што је 24,7% више у односу на 2023. годину (331)
- у пројекту учествује укупно 635 магистра фармације, што је 32% више у односу на 2023. годину (480).
- број пружених услуга је 27403, што је 58% више у односу на 2023. годину (17382)

САВЕТНИК ЗА АСТМУ

У току 2024. године нису рађене измене или допуне стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са астмом. Новембра 2024. године, реакредитован је пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге, док су у марту и децембру 2024. године одржана два акредитована онлајн стручна састанка прве категорије:

- ✓ 25.3.2024. - Новине у терапији астме и ХОБП-а
- ✓ 13.12.2024. - Фармакотерапија хроничне опструктивне болести плућа

Закључно са децембром 2024. године у Србији има:

- 56 Саветника за астму, што је 69% више у односу на 2023. годину (33)
- у пројекту учествује укупно 111 магистра фармације, што је 5.7% више у односу на 2023. годину (105).
- број пружених услуга је 907, што је 30% више у односу на 2023. годину (696)

САВЕТНИК ЗА ВАКЦИНАЦИЈУ

У периоду јул-септембар 2024. године припремљен едукативни материјал, извршена стандардизација услуге и услуга имплементирана у Апликацију за фармацеутске услуге. Структура услуге представљена на едукацији на Дивчибарама која је одржана 4.-5.10.2024. године. Новембра 2024. акредитован пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге. Пројекат се спроводи под слоганом „Одиграј паметно, заштити себе и своје најмилије!“

Закључно са децембром 2024. године у Србији има:

- 327 Саветника за вакцинацију, што је 17% више у односу на 2023. годину (279)
- у пројекту учествује укупно 399 магистра фармације, што је 33% више у односу на 2023. годину (300).
- број пружених услуга је 30422, што је 5% више у односу на 2023. годину (28957)

Пројекат пружања услуге саветовања за вакцинацију против Ковид-19 је завршен са укупно пружених 28317 услуга у 2022. години.

САВЕТНИК ЗА ХИПЕРТЕНЗИЈУ

Почетак имплементације услуге март 2024. године када је одржана прва онлајн едукација. Новембра 2024. године, реакредитован је пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге.

Закључно са децембром 2024. године у Србији има укупно 17 Саветника за хипертензију и 33 учесника у пројекту. Укупан број пружених услуга је 342.

САВЕТНИК ЗА НОВОУВЕДЕНИ ЛЕК

Почетак имплементације услуге март 2024. године када је одржана прва онлајн едукација. Августа 2024. године, реакредитован је пакет образовања у оквиру ВШО који је услов за пружање услуге.

Закључно са децембром 2024. године у Србији има укупно 4 Саветника за новоуведени лек и 7 учесника у пројекту. Укупан број пружених услуга је 61.

АПЛИКАЦИЈА ЗА ФАРМАЦЕУТСКЕ УСЛУГЕ

Апликација за фармацеутске услуге доступна је члановима Коморе пуне три године (web адреси <http://usluge.farmkom.rs/>). Она сада обухвата 6 активних стандардизованих услуга: дијабетес, астма, антибиотици, вакцинација (грип, пнеумококна болест, пертусис и ХПВ), хипертензија, новоуведени лек. Комора је прошле године инвестирала у проширење домена за чување података, с обзиром да је број евидентираних услуга далеко превазишао почетне пројекције.

У првој половини 2024. године извршено је повезивање и дневно ажурирање података између Апликације за фармацеутске услуге – Базе података Коморе – Сајта Коморе.

Табела 5. Извештај о броју евидентираних услуга

Услуга	2022	2023	2024	%
Услуга дијабетес* (у 2024. убачене услуге које су достављене поштом или мејлом)	782	1143	2171	189.94
Услуга астма	298	696	907	130.32
Услуга антибиотици	11454	17382	27403	157.65
Услуга вакцинација (грип, пнеумококна болест, пертусис и ХПВ)	0	28957	30422	105.06
Услуга хипертензија	0	0	342	0.00
Услуга новоуведени лек	0	0	61	0.00
Укупно	12534	48178	61306	127.25
Услуга - вакцинација против Ковид-19 (пројекат завршен)	28317	28317	0	0.00

ДАН АПОТЕКАРСТВА, 30. АПРИЛ

26. априла, у сусрет Дану апотекарства 30. април, Комора је била домаћин заједничком састанку свих комора здравствених радника, у оквиру кога је уприличен обилазак локације где се налазила зграда прве апотеке у Београду, и прве у Србији. О отварању апотеке и историји апотекарства учеснике састанка упознала је проф. др сц. Душанка Крајновић.

СВЕТСКИ ДАН ФАРМАЦЕУТА, 25. СЕПТЕМБАР

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ СВЕТСКОГ ДАНА ФАРМАЦЕУТА - ФАРМАЦЕУТИ КАО ЕДУКАТОРИ У ШКОЛАМА И ВРТИЋИМА

Фармацеутска комора Србије шесту годину заредом обележава Светски дан фармацеута (25. септембар), а од прошле године и Дечју недељу (3.-9. октобар) едукацијом деце у предшколским установама и основним школама. Припремљене су следеће теме, у складу са узрастом:

- ✓ За предшколски узраст и ученике од I до IV разреда основне школе:
 - Како да порастемо здрави и снажни
 - Мој фармацеут и ја
 - Суперхероји за нашу планету
- ✓ За ученике од V до VIII разреда основне школе:
 - Нега лица тинејџера
 - Алкохол и енергетска пића – све што треба да знате
 - Удахни ваздух, а не дим!

Позиву за учешће се одазвало 150 магистара фармације. Онлајн едукација на којој су координатори пројекта и аутори презентација дали одговоре на додатна питања пријављених колега одржана је 9.9.2024. године.

Едукација деце у школама и вртићима спроведена је у периоду 15.9. - 15.10.2024. године. Предавања на различите теме одржана су у 50 градова/места и њима је присуствовало преко 14.500 малишана. Највише предавања у предшколским установама и нижим разредима одржано је на тему „Како да порастемо здрави и снажни“, али је велико интересовање било и за тему „Мој фармацеут и ја“. Предшколцима и ученицима I. разреда смо поделили 4500 бојанки. Код старијих основаца највише интересовања је било за тему: „Удахни ваздух, а не дим!“.

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ НА КОНКУРСУ

Седму годину за редом Комора промовише Светски дан фармацеута конкурсом на тему дефинисану од стране Међународне фармацеутске федерације ФИП, за 2024. **„Улоге фармацеута за побољшање глобалних здравствених потреба“**. На конкурс који је био отворен од 16.7. до 16.8.2024. године, пристигло је укупно 20 радова.

Комисија формирана од стране директора Коморе једногласно је изабрала три најбоља, који су награђени новчаном наградом у износу од по 20.000,00 динара:

- Маг. фарм. спец. Јелена Глишић Шеховић, ИД 8438
- Маг. фарм. Оливера Ђајић, ИД 3254
- Маг. фарм. спец. Јулијана Ивановић, ИД 0142

ПРИСТУП РЕФЕРЕНТНОЈ СТРУЧНОЈ ЛИТЕРАТУРИ

Комора је својим члановима, у оквиру корисничког картона, закључно са децембром 2024. године, обезбедила приступ: Националном регистару лекова 2024 (најновије издање, јул 2024.), Фармакотерапијском водичу 7 (мај 2023.) и Тровање лековима-одабрана поглавља (децембар 2024.).

Поред горе наведених, на сајту Коморе је доступна и следећа референтна литература у електронској верзији:

- Етички кодекс фармацеута Србије
- Водич добре апотекарске праксе
- Национални оквир за процену компетенција фармацеута
- Међународна класификација болести (МКБ класификација болести)
- Важећи закони којима се уређују области лекова, медицинских средстава, психоактивних контролисаних супстанци, здравствене заштите, здравственог осигурања, санитарног надзора, подзаконски акти којима се уређује област лекова, област психоактивних контролисаних супстанци, општи санитарни услови, провера квалитета стручног рада и праћење показатеља квалитета, као и прописи којима се уређује Листа лекова и медицинско техничких помагала који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања

На овај начин члановима Коморе обезбеђен је бесплатан приступ прописаној референтној литератури у складу са Водичем ДАП, која мора бити у простору апотеке (доступна на рачунару, мобилном телефону или преносном уређају), уз напомену да су:

- Апотеке у којима се врши реконституција и руковање цитотоксичним лековима, поред горе наведене литературе, у обавези да поседују и QUAPOS standard (Quality Standard for the Oncology Pharmacy Service)
- Апотеке у којима се израђују магистрални и галенски лекови, поред горе наведене литературе, у обавези да поседују Националну фармакопеју и Националне магистралне формуле, док је Европска фармакопеја обавезна за апотеке у којима се израђују галенски лекови.

УЧЕШЋЕ НА СТРУЧНИМ СКУПОВИМА

V КОНГРЕС ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ (1-2.3.2024.)

Комора је имала значајно и успешно учешће на V Конгресу здравствених радника у приватном сектору, организованом од стране Асоцијације приватних здравствених установа и приватних пракси Србије. Представљени су резултати пројекта „Јачање улоге јавних апотека у увођењу ХПВ вакцинације у Србији на националном и локалном нивоу - Питај ме за ХПВ" предавач маг. фарм. спец. Драгана Рајковић и пројекат Саветовалиште за

пацијенте са астмом у оквиру предавања „Саветник за астму подршка у примени инхалера“, предавач маг. фарм. спец. Николина Скорупан. За учешће у пројекту и највећи број пружених услуга саветовања члановима Коморе уручене су захвалнице.

Конгрес је окупио више од 600 учесника из области здравства, укључујући лекаре, фармацеуте, биохемичаре, медицинске сестре, здравствене и фармацеутске техничаре.

XVII КОНФЕРЕНЦИЈА МАРКЕТИНГ У ФАРМАЦИЈИ (23.03.2024.)

XVII конференција „Маркетинг у фармацији“ одржана је 23.03.2024. у Шапцу на тему „Финансијски менаџмент у здравству – комерцијални и етички изазови“. Комора се представила акредитованим предавањем „Стандардизација фармацеутске услуге предуслов за постизање бољих исхода лечења“ и штандом у изложбеном делу скупа.

Конференцији је присуствовало 350 учесника из области здравства: фармацеути, лекари, фармацеутски и други здравствени техничари.

26. СИМПОЗИЈУМУ ФАРМАЦЕУТА СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ (6.4.2024.)

На позив колега из Фармацеутског друштва Републике Српске и Фармацеутске коморе Републике Српске, Комора је била гост на 26. Симпозијуму фармације са међународним учешћем, који је одржан у Бања Луци 6.4.2024. године. Комора се на скупу представила предавањем проф. др Светлане Стојков „Оквир компетенција фармације – искуства и изазови“, а у вези са заједничким пројектом израде документа „Национални оквир за процену компетенција фармације“ које су две коморе реализовале током 2023-2024.

Симпозијуму је присуствовало 500 учесника.

IX ГОДИШЊА МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ДОБРА ДИСТРИБУТИВНА ПРАКСА ГДП (18-20.4.2024.)

IX Годишња међународна конференција Добра Дистрибутивна Пракса ГДП под радним насловом Континуирано побољшање, одржана је од 18-20. априла у Београду. Конференција има изузетан значај за експерте из фармацеутске индустрије, регулаторних агенција и других релевантних сектора у вези са разменом информација о регулативи и технолошким иновацијама у дистрибуцији лекова и медицинских производа. На позив председнице научног одбора проф. др Валентине Маринковић у оквиру панел дискусије, директорка Коморе Славица Милутиновић одржала је предавање на тему „Поврат лекова и медицинских средстава у складу са Водичем добре апотекарске праксе (ДАП)“. Конференција је окупила више од 200 учесника из Србије и региона.

20. СИМПОЗИЈУМУ УДРУЖЕЊА ФАРМАЦЕУТА ВОЈВОДИНЕ (20.4.2024.)

Комора се на 20. Симпозијуму Удружења фармације Војводине (УФВ) који је одржан у Новом Саду 20.4.2024. године представила акредитованим предавањем „Стандардизација фармацеутске услуге предуслов за постизање бољих исхода лечења“ и штандом у изложбеном делу скупа. У оквиру предавања представљене су стандардизоване услуге саветовања у апотекама за пацијенте оболеле од дијабетеса, астме и приликом издавања антибиотика, као и нове услуге саветовања за вакцинацију, новоуведени лек и хипертензију.

Симпозијуму је присуствовало 100 фармације, чланова УФВ.

7. ХРВАТСКИ КОНГРЕС ФАРМАЦИЈЕ СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ (16-19.5.2024.)

Комора је на позив Хрватске фармацеутске коморе активно учествовала на 7. Хрватском конгресу фармације са међународним учешћем „Иновације у фармацији за боље исходе лечења“, који је одржан у Дубровнику од 16.-19.5.2024. године.

На панел дискусији фармацеутских комора у регији, говорили су директори/председници комора о активностима у последњих пет година. Посебан осврт стављен је на законску регулативу, пројекте, резултате пројеката и проблеме са којима се сусрећу коморе у свом раду. Закључено је да приоритет у наредном периоду буде унапређење сарадње међу коморама у региону, редовно одржавање заједничких састанака и интензивнија размена информација у циљу јачања међународне сарадње и координације.

Конгресу је присуствовало више од 700 учесника из земље и региона.

6. СИМПОЗИЈУМ БОЛНИЧКИХ ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ (17-18.5.2024.)

Секција за болничку фармацију при СФУС-у успешно је организовала 6. Симпозијум болничких фармацеута Србије под слоганом „Фармакогенетиком и генском терапијом до оптимизације здравствених исхода“. Поред домаћих предавача у сесијама су учествовали и предавачи из Мађарске, Шпаније, Северне Ирске, Грчке и Сједињених Америчких Држава. Колегинице из КБЦ Звездара и Војномедицинске академије су приказале своја искуства из свакодневне праксе и још једном нагласиле важно место болничког фармацеута у процесу лечења пацијената.

Одржани скуп први пут је акредитован од стране Европског савета за акредитацију програма едукације из области фармације (*European Council of Pharmacy Education Accreditation*).

Симпозијуму је присуствовало више од 150 фармацеута.

17. СИМПОЗИЈУМ МАГИСТАРА ФАРМАЦИЈЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ (1-2.6.2024.)

Комора је на позив Коморе магистара фармације Федерације БиХ учествовала на 17. Симпозијуму магистара фармације Федерације Босне и Херцеговине „Улога фармацеута у самолечењу и превенцији болести“, који је одржан у Неуму, 1-2.6.2024. године.

У оквиру званичног програма симпозијума Комора се представила предавањем „Стандардизација фармацеутских услуга – предуслов за боље исходе лечења“, које је одржала маг. фарм. спец. Сузана Маринковић, са приказом стандардизованих фармацеутских услуга намењеним пацијентима оболелим од дијабетеса и астме. Скуп је био јединствена прилика да се представе пројекти Коморе.

Симпозијуму је присуствовало више од 700 учесника.

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА МЕЂУНАРОДНОГ 5. ERNST ФОРУМ-А У ОКВИРУ ПРОЈЕКТА COST ACTION 19113 (2-3.9.2024.)

У Београду је од 2.-3. септембра 2024. године одржана завршна конференција Међународног 5. ERNST ФОРУМ-а у оквиру пројекта COST Action 19113, на тему „Здравствени радници секундарне жртве нежељених догађаја код пацијената“. Предавачи из различитих делова света представили су своја искуства и програме подршке здравственим радницима кроз различите теме.

Другог дана конференције Комора је заједно са представницима Лекарске коморе учествовала у округлом столу на тему „Нови изазови у Србији и другим земљама“, а на коме су размењена искуства са представницима ERNST пројекта из ЕУ (Шпанија, Немачка, Хрватска).

У оквиру скупа представљен је и нови пројекат RESCUE који има за циљ практичну имплементацију широм Европе.

Комора је 9.11.2024. године реализовала акредитовани онлајн стручни састанак „Безбедност фармацеута као основа за безбедност пацијената“.

46. МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ИСТОРИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ (4-7.9.2024.)

У периоду од 4.-7. септембра 2024. године Београд је био домаћин 46. Међународног конгреса историје фармације у организацији Међународног друштва за историју фармације, Секције за историју фармације при Савезу фармацеутских удружења Србије и Фармацеутског факултета Универзитета у Београду. Конгрес је окупио истакнуте стручњаке из области фармације и историје фармације из 21 земље света, омогућавајући размену знања, искустава и идеја.

Тема овогодишњег конгреса била је Фармацеутска професија и друштво: корени, развој и лекције за будућност.

Комора се представила предавањем на тему „Историјски развој и улога Фармацеутске коморе Србије у унапређењу фармацеутске струке и здравствене заштите“, које је одржала маг. фарм. спец. Драгана Рајковић.

ЗАЈЕДНИЧКИ ДИЈАЛОГ СЗО ЗА ЕВРОПУ И ФИП-А (24.9.2024.)

Регионална канцеларија Светске здравствене организације за Европу (СЗО) и Међународна фармацеутска федерација (ФИП), организовале су симпозијум у циљу заједничког дијалога. Симпозијум је одржан 24.9.2024. године, поводом Светског дана фармацеута, у згради Уједињених нација, у Копенхагену. Овај догађај је окупио креаторе политике да разумеју шта фармацеути могу и треба да ураде како би допринели пружању ефикасне здравствене заштите, и како се ове улоге уклапају у мултидисциплинарни приступ, на примарном нивоу и у болницама. Испред Коморе, на позив ФИП-а, састанку је присуствовала маг. фарм. спец. Драгана Рајковић.

Састанак је пратила изложба постера са циљем подизања свести о фармацији код посетилаца зграде Уједињених нација. Постер који приказује развој, потенцијал и значај болничких фармацеута представио је наш колега др сц. прим. Ненад Миљковић, председник Европског удружења болничких фармацеута.

МЕДИЈСКЕ АКТИВНОСТИ

У 2024. године имали смо 200 медијских објава у традиционалним медијима (ТВ, принт, веб и радио) у којима се помињала Комора и њени чланови. Од тога 34 телевизијска гостовања и укључења у програме уживо, 12 објављених текстова и интервјуа у принт издањима, 153 текста објављена у најчитанијим веб порталима у Србији и 1 радијско укључење.

Континуирано присуство у медијима протеклих година издигло је фармацеутску струку из медијског мрака, што се јасно може видети из резултата који су направљени

током 2024. године. Поред текстова који су иницирани од стране Коморе, велики број медија су током 2024. године самоиницијативно препознали фармацеуте као добре и релевантне саговорнике за бројне здравствене теме. Често су фармацеути, чланови Коморе, позивани заједно са лекарима да гостују у емисијама које се баве здравственим темама, што је свакако јасан показатељ поверења у Комору и стручност њених чланова. Током целе године Комора је имала изузетно активну комуникацију са медијима, пре свега у виду саопштења и циљаних текстова које су писали магистри фармације поводом обележавања значајних датума у календару јавног здравља. Слали смо и циљане текстове, саопштења и организовали ТВ гостовања у циљу промоције пројекта Коморе.

Табела 6. Медијске активности Коморе, 2024.

ФЕБРУАР 2 ТВ гостовања, 1 текст у принт издању • Иницијатива новинара
МАРТ 3 ТВ гостовања, 2 текста у принт издању, 17 веб објава на порталима • Светски дан бубрега • Светски дан несанице • Национални дан борбе против рака дојке • Гостовања и текстови на иницијативу медија
АПРИЛ 7 ТВ гостовања, 1 текст у принт издању, 16 веб објава на порталима • Теме које су иницирали новинари • Саветници за вакцинацију • Саветници за хипертензију • Дан апотекарства у Србији
МАЈ 4 ТВ гостовања, 17 објава на веб порталима • Светски дан астме • Међународни дан физичке активности • Европски дан меланома • Теме које су иницирали новинари
ЈУН 3 ТВ гостовања, 1 текст у принт издању, 4 веб објаве на порталима • Путна апотека • Теме које су новинари иницирали
ЈУЛ 1 ТВ гостовање, 1 текст у принт издању, 14 објава на веб порталима • Лекови који изазивају фотосензитивне реакције • Путна апотека • Теме које су иницирали новинари
АВГУСТ 3 ТВ гостовања, 1 текст у принт издању, 15 објава на веб порталима • Светска недеља дојења • Како чувати лекове током топлотног таласа • Теме које су иницирали новинари
СЕПТЕМБАР 2 ТВ гостовања, 14 објава на веб порталима

• Светски дан фармацеута • Светски дан контрацепције • Теме које су иницирали новинари
ОКТОБАР 3 ТВ гостовања, 2 текста у принт издању, 20 објава на веб порталима • Светски дан вида • Светски дан менталног здравља • Светски дан менопаузе • Теме које су иницирали медији
НОВЕМБАР 2 ТВ гостовања, 1 текст у принт издању, 20 објава на веб порталима • Светски дан борбе против шећерне болести • Међународни дан борбе против ХОБП • Светски дан свесности о антимикробној резистенцији • Теме које су иницирали новинари
ДЕЦЕМБАР 2 ТВ гостовања, 2 објаве на веб порталима • Теме које су иницирали новинари

Детаљан Извештај о медијским активностима Коморе у 2024. години налази се у прилогу и чини саставни део Извештаја о раду Фармацеутске коморе Србије за 2024. годину.

ГЛАСНИК КОМОРЕ – ЧАСОПИС „АПТЕКАРСКА ПРАКСА“

- ✓ У складу са усвојеним Програмом рада за 2024. године, гласник Коморе излази једном месечно, као онлајн издање. У 2024. години објављено је 12 бројева (број 145 до 156). Број се објављује првог у месецу на сајту Коморе и шаље члановима путем циркуларног мејла. У току месеца информације из часописа објављују се на друштвеним мрежама Коморе. Осим чланова редакције, на припреми текстова активно је учествовао и Маркетинг тим Коморе.
- ✓ Часопис је током целе године информисао чланство о свим активностима и раду Коморе, њених органа и огранака, као и осталим догађајима у фармацеутској струци, код нас и у свету. Уведена је редовна рубрика у оквиру које представљамо истакнуте учесника пројекта Коморе.

САЈТ И ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ КОМОРЕ

- ✓ Током 2024. године путем сајта Коморе редовно је информисано чланство Коморе и општа јавност о свим активностима и раду Коморе, њених органа и огранака, као и осталим догађајима у фармацеутској струци, код нас и у свету (102 објављене вести). Од септембра 2024. године, након објављивања вести на сајту Коморе шаље се и мејл на пријављене за *newsletter*.

- ✓ Од марта месеца у функцији је посебан део на сајту Коморе „Пронађи Саветника“ који је пре свега намењен пацијентима/корисницима услуга да би на лакши начин дошли до вас. Омогућено је претраживање по услугама, градовима и именима Саветника. Након одабира Саветника доступни су следећи подаци: слика, звање, специјализација (уколико постоји), врста услуге коју Саветник пружа, назив и адреса апотеке, контакт мејл и телефон. Слика и контакт подаци се објављују након писане сагласности Саветника.
- ✓ Комора је у претходној години била врло активна на свим својим званичним профилима на друштвеним мрежама: Facebook -332 објава (300 објава у 2023.), Instagram -332 објаве (283 објаве у 2023.) и на LinkedIn-у 280 објава (172 објаве у 2023.).
- ✓ Годину за нама завршили смо са повећањем броја пратилаца на свим друштвеним мрежама где имамо своје званичне профиле:
 - Facebook преко 41.000 пратилаца, (повећање од 37% у односу на 2023. годину која је завршена са 30.000 пратилаца).
 - Instagram преко 6.200 пратилаца (повећање од 55% у односу на 2023. годину која је завршена са 4.000 пратилаца).
 - LinkedIn око 2.300 пратилаца (повећање од 28% у односу на 2023. годину која је завршена са 1.800 пратилаца).
- ✓ Најважније информације редовно су достављане члановима путем циркуларног мејла. Мејлинг листа Коморе је ревидирана током 2024. године у складу са подацима из базе Коморе. Закључно са децембром 2024. године послата су укупно 64 циркуларна мејла. .

Детаљан Извештај о активностима Коморе на друштвеним мрежама у 2024. години налази се у прилогу и чини саставни део Извештаја о раду Фармацеутске коморе Србије за 2024. годину.

ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК ПРОЦЕНЕ КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА КЕ

- ✓ Јавним позивом за акредитацију програма КЕ, који је расписан 29.12.2023. године, дефинисано је 4 термина за акредитацију у току 2024. године: од 15. до 19. јануара 2024., од 1. до 5. априла 2024., од 1. до 5. јула 2024. и од 1. до 5. октобра 2024. године.
- ✓ Одлуке о утврђивању накнада претходног поступка процене квалитета континуиране едукације и процене квалитета извођења акредитованих програма континуиране едукације, примењује од 23.9.2023, односно од октобарског рока акредитације у 2023. години.
- ✓ На претходни поступак процене квалитета програма КЕ у току 2024. године примљено је укупно 79 програма КЕ (169 програма у 2023. години) које је Радна група ЗСС за акредитацију програма КЕ при Комори (проф. др Јела Милић, проф. др Зорица Басић, доц. др Анета Перић, мр сци. Јасна Ристић, мр сци. Светлана Ристић) прегледала по дефинисаној процедури и дала предлог за акредитацију програма КЕ са дефинисаним бројем бодова или предлог за одбијање програма КЕ.

ВИРТУЕЛНА ШКОЛА ОБРАЗОВАЊА

Током 2024. године акредитован је 1 нови и реакредитовано 6 постојећих пакета образовања (тест у електронској форми) у оквиру Виртуелне школе образовања, и то:

Акредитација:

1. Тема: „Саветник за вакцинацију – све што треба да знате о грипу, пнеумококној болести, пертусису и ХПВ-у“; Број решења о акредитацији 153-02-00440/2024-01 од 25.11.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-51/24; Предавачи: Проф. др Милош Марковић, Проф. др Миољуб Ристић, Ван. проф. др Бранкица Филипић, Маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић, Маг. фарм. спец. Бојана Летић, Маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић, Маг. фарм. спец. Милан Ракић, Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић; број бодова за слушаоце – 5.

Реакредитација:

1. Тема: „Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ“; Број решења о акредитацији: 153-02-94/2024-01 од 11.03.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-13/24; Предавачи: Проф. др Милош Марковић, Ван. проф. др Бранкица Филипић, Ван. проф. Др Ивана Тадић, Маг. фарм. спец. Јасна Анђелковић, Маг. фарм. спец. Бојана Летић, Др сци. мед. Драгана Стојиљковић, Маг. фарм. спец. Татјана Шипетић, Маг. фарм. спец. Милан Ракић, Маг. фарм. спец. Драгана Рајковић; број бодова за слушаоце – 5.
2. Тема: „Нова услуга фармацеута у јавним апотекама „Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести“; Број решења о акредитацији: 153-02-00363/2024-01 од 12.08.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-40/24; Предавачи: Проф. др Бранислава Миљковић, Др сц. Милена Ковачевић, Маг. фарм. спец. Милица Ђукановић, Маг.фарм.спец. Јелена Стојковић, Проф. др Ивана Тадић, Маг. фарм. спец. Слађана Симеуновић, Маг. фарм. спец. Маја Павловић Митић; број бодова за слушаоце – 5.
3. Тема: „Фармацеутска услуга предуслов повећања степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотикима“ Број решења о акредитацији: 153-02-00363/2024-01 од 12.08.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-39/24; Аутори: Проф. др Ненад Угрешин, Проф. др Сандра Везмар Ковачевић, Проф. др Бранкица Филипић, Маг. фарм. спец. Татјана Милошевић, Маг. фарм. спец. Соња Стојиљковић, Маг. фарм. спец. Николина Скорупан, Маг. фарм. спец. Драгана Рајинац; број бодова за слушаоце – 5.
4. Тема: „Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом“ Број решења о акредитацији: 153-02-00440/2024-01 од 25.11.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-50/24; Аутори: Проф. др Сандра Везмар Ковачевић, маг. фарм. спец. Татјана Милошевић, маг.фарм.спец. Сузана Маринковић, маг. фарм. спец. Јелена Стефановић Војиновић, маг. фарм. спец. Милица Ђулафић и проф. др Бранкица Филипић; број бодова за слушаоце – 5
5. Тема: „Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом“; Број решења о акредитацији: 153-02-00440/2024-01 од 25.11.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-52/24; Аутори: Проф. др Сандра Везмар Ковачевић, маг. фарм. спец. Татјана Милошевић, маг. фарм. спец. Николина Скорупан, маг. фарм. спец. Соња

Стојиљковић, маг. фарм. спец. Милан Ракић, маг. фарм. спец. Тамара Мирковић и проф. др Бранкица Филипић; број бодова за слушаоце – 5.

6. Тема: „Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом“ Број решења о акредитацији: 153-02-00440/2024-01 од 25.11.2024. године; Евиденциони број: Ц-1-53/24; Аутори: Проф. др Сандра Везмар Ковачевић, маг. фарм. спец. Татјана Милошевић, маг. фарм. спец. Јелена Стефановић Војиновић, проф. др Брижита Ђорђевић и в. проф. др Бојана Видовић; број бодова за слушаоце – 5

Табела 7. Извештај о броју положених тестова у ВШО, 2024.

Назив програма	Број учесника
Стандардизована фармацеутска услуга код пацијената са дијабетесом	260
Фармацеутска услуга - предуслов повећања степена адхеренце код пацијената на терапији антибиотикима	724
Унапређење стандардизоване фармацеутске услуге код пацијената са дијабетесом	288
Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са астмом	329
Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцинације – Питај ме за ХПВ	710
Нова услуга фармацеута у јавним апотекама „Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести	631
Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са хипертензијом	739
Улога фармацеута у промоцији вакцинације против сезонског грипа и пнеумокока	793
Саветник за вакцинацију – све што треба да знате о грипу, пнеумококној болести, пертусису и ХПВ-у	97
УКУПНО	4571

Табела 8. Број учесника у оквиру ВШО, 2023:2024

Опис	2023	2024	%
1 Број учесника у пакетима ВШО	9172	4571	50%

ОНЛАЈН СТРУЧНИ САСТАНЦИ

Пројекат Коморе под називом „Са Комором понедељком у 18“ спроведен је у два дела: у првој половини године од 11.3.2024. до 5.6.2024. године, у другој половини године од 4.11.2024. до 13.12.2024. године.

Од укупно 15 одржаних вебинара, 13 је било акредитовано од стране Здравственог савета Србије као онлајн стручни састанци прве категорије (2 бода за учеснике). Поред фармацеута, у зависности од теме састанка, циљна група су били и лекари, стоматолози, биохемичари и фармацеутски техничари.

Вебинарима је присуствовало укупно 17.301 учесник, што је за 62% више него у 2023. години (10.663 учесника). Овим повећњем се може тумачити и пад учесник у изради тестова ВШО за 50%.

Табела 9. Број учесника на одржаним вебинарима, 2023.

Р. бр.	Назив	Акредитациони број	Циљна група	Датум одржавања	Присутни	Накнадно одслушали
1	Стандардизована фармацеутска услуга за пацијенте са хипертензијом	Није акредитовано		11.3.2024.	713	419
2	Нова услуга фармацеута у јавним апотекама: „Преглед примене новоуведених лекова за терапију хроничних болести“	Није акредитовано		18.3.2024.	328	177
3	Новине у терапији астме и ХОБП-а	Ц-1-11/24	лекари, фармацеути	25.3.2024.	956	572
4	Одговорна примена анксиолитика	Ц-1-10/24	лекари, фармацеути, биохемичари	1.4.2024.	792	470
5	Вакцинација деце – изазови и дилеме у 21. веку	Ц-1-8/24	лекари, фармацеути, биохемичари, стоматолози	8.4.2024.	993	495
6	Биохемијска дијагностика и саветовање пацијената у вези лабораторијских испитивања	Ц-1-9/24	лекари, фармацеути, биохемичари	15.4.2024.	1049	634
7	Стандардизација фармацеутске услуге предуслов за постизање бољих исхода лечења	Б-108/23	фармацеути	22.4.2024	569	254
8	Нови поглед на лечење гојазности	Ц-1-12/24	лекари, фармацеути	5.6.2024.	1007	635
9	Улога фармацеута у превенцији ненамерног допинга у спорту	Ц-1-42/24	фармацеути	04.11.2024.	601	277
10	Нови поглед на лечење гојазности	Ц-1-12/24	лекари, фармацеути	7.11.2024.	802	501
11	Знањем о фармаковигиланци до безбедније примене лекова	А-1-1145/24	лекари, фармацеути	18.11.2024.	852	510
12	Безбедност фармацеута као основа за безбедност пацијената	Ц-1-41/24	фармацеути	25.11.2024.	554	309
13	Значај етичког кодекса у савременој фармацеутској пракси	Ц-1-56/24	фармацеути, фармацеутски техничари	2.12.2024.	604	297

14	Аспекти савремених концепата фармацеутске праксе у контексту развоја Националног оквира компетенција фармацеута	Ц-1-55/24	фармацеути, фармацеутски техничари	9.12.2024.	608	307
15	Фармакотерапија хроничне опструктивне болести плућа	Ц-1-54/24	лекари, фармацеути	13.12.2024.	589	427
	УКУПНО				11017	6284

Табела 10. Укупан број учесника на едукацијама, ВШО и вебинари

Тема	2022	2023	2024
ВШО	10542	9172	4571
Вебинари	8020	10663	17301
УКУПНО	18562	19835	21872

БАЗА ПОДАТАКА КОМОРЕ

- ✓ Комора је успешно реализовала први део активности на проширењу софтвера, повезивањем и дневним ажурирањем података између Апликације за фармацеутске услуге – Базе података Коморе – Сајта Коморе. Друга фаза, израда новог Корисничког сервиса, уз увођење нових функционалности које се пре свега односе на унапређење апотекарске праксе, започета је у 2024. години, а пуна имплементација очекује се у првом кварталу 2025. године.
- ✓ У оквиру базе података извршена су унапређења у вези са: евиденцијом промене података, аутоматизацијом поступка привременог одузимања лиценце, евиденцијом полагања лиценчног испита, праћењем претходног поступка континуиране едукације, евиденције и дневног ажурирања пружених стандардизованих фармацеутских услуга, евиденција провере квалитета стручног рада. База за евиденцију и праћење чланова Коморе, несметано је функционисала током 2024. године.
- ✓ У току 2024. године континуирано је пружана стручна и техничка помоћ свим организаторима програма КЕ и обрађено је укупно 4.642 извештаја о одржаним програмима КЕ/потврда о учешћу на одржаним акредитованим програмима КЕ, што је за 2,5% више него у 2023. години, (4.530).

Председник Скупштине
Иван Ефтовић маг. фарм. спец.

